

Jaarverslag 2015

“Met elkaar,
één taak”

PIETER-JAN
VAN ZANTEN

Ontwikkeling in perspectief

2015 was het derde volledige jaar van de netwerk RUD IJsselland. Meestal is zo'n derde jaar een jaar van stabilisatie in de groei naar volwassenheid. Vanuit extern onderzoek uitgevoerd door het Ministerie van Infrastructuur & Milieu en de Universiteit Twente komt dat beeld ook naar voren. Het beeld van een organisatie die goed op weg is naar taakvolwassenheid en stabiliteit,

met natuurlijk de nodige aandachtspunten en ontwikkelpunten. Tegelijkertijd is in 2015 de Wet Vergunningverlening Toezicht en Handhaving (wet VTH) van kracht geworden. Deze Wet dwingt ons onze innovatieve netwerksamenwerking aan te passen en als Openbaar Lichaam vanaf 1 januari 2018 te gaan functioneren.

Deze twee belangrijke constateringens bepaalden in sterke mate onze ontwikkeling in 2015. Enerzijds zijn we blijven investeren in onze netwerksamenwerking, onze mensen, producten en diensten. Om deze beter en efficiënter te maken. Anderzijds zijn wij aan de slag gegaan met de organisatie zoals hij er vanaf 1 januari 2018 moet staan. Twee sporen naast elkaar, maar niet los van elkaar, een ontwikkeling in perspectief.

In het jaarverslag 2015 dat nu voor u ligt wordt inzicht gegeven in de producten en diensten die we geleverd hebben. Het gaat daarbij natuurlijk (ook) om cijfers en aantallen, maar eigenlijk meer over het rendement en het effect dat je bereikt en wilt bereiken met je inspanningen, nu en in de toekomst. Achter de schermen is veel geïnvesteerd in de toekomst. Denk hierbij aan een nieuw informatie-systeem waar alle medewerkers plaats- en tijdonafhankelijk in één omgeving kunnen werken. Als alles volgens planning gaat zullen de eerste medewerkers eind 2016 worden aangesloten. Ook hebben we het MeldPunt Milieu opgericht, die met tien ervaren toezichthouders in een Milieuwacht dienst roulerend,

buiten kantooruren, werkt. Maar ook de transitie naar een toekomstbestendige omgevingsdienst op 1 januari 2018 vraagt veel energie en betrokkenheid. De nieuwe organisatie bouwen we samen, dat betekent dat vanaf medio vorig jaar veel medewerkers betrokken zijn in één of meerdere projecten die hiervoor nodig zijn.

En om bedrijven en burgers beter te informeren over het werk van onze organisatie is een geheel vernieuwde website ingericht:

www.rudijsselland.nl

Neemt u daar gerust een kijkje!

P.J. (Pieter-Jan) van Zanten
Directeur RUD IJsselland

Waarborgt de
leefomgeving,
versterkt bedrijven

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	3
Kennispunt Energie en Duurzaamheid	5
Informatievoorziening	7
Kennispunt Drank en Horeca	8
Ontwikkelingen 2015	9
Ketentoezicht en informatie- gestuurde handhaving	11
Cijfers 2015	13

Colofon

Redactie: RUD IJsselland

Concept & creatie: JOUW® bureau B.V.

www.rudijsselland.nl

Kennispunt Energie & Duurzaamheid

Eén van de speerpunten van Kennispunt Energie & Duurzaamheid is het realiseren van energiebesparing bij bedrijven. Dit is een belangrijke voorwaarde om duurzaamheidsambities van gemeenten en provincie te halen. Waarom? Energiebesparingsmaatregelen bij bedrijven kunnen zorgen voor meer dan de helft van de totale energiebesparing die het Energieakkoord moet opleveren.

Het Kennispunt heeft ervaring opgedaan met het controleren van kantoorgebouwen op basis van de concept erkende maatregelen. Daarmee is het eenvoudiger te voldoen aan de verplichting om energiebesparende maatregelen te treffen.

Per 1 december 2015 zijn de eerste erkende maatregelen van kracht. In totaal zijn 50 kantoorgebouwen gecontroleerd.

Ook is een tweetal communicatieprojecten uitgevoerd, met als doel om bedrijven te wijzen op praktische mogelijkheden van energiebesparing. Soms is met relatief kleine maatregelen veel energie te besparen. De projecten hadden betrekking op (slimme) winkeldeuren en nachtverlichting bij bedrijven.

Hou de kou buiten

Het project (slimme) winkeldeuren startte in oktober in de gemeenten Steenwijkerland, Zwartewaterland, Staphorst, Hardenberg en Ommen. De aanpak verschilde per gemeente maar

ging in hoofdlijnen om het informeren van winkeliers(-verenigingen), het organiseren van een persmoment wethouder/winkel en het bezoeken van winkels. Dit heeft veel publiciteit opgeleverd en de actie is door de deelnemende winkeliers positief ontvangen. In 2015 zijn in totaal ruim 200 winkels bezocht, bij kou heeft 64% daarvan de deuren dicht.

Nachtverlichting

Aan het project nachtverlichting bedrijven deden de gemeenten Dalfsen, Hardenberg, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland en Zwartewaterland mee. Het project is in oktober gestart met een avondexcursie en een inleidende presentatie. De gemeenten zijn nu met een tweetal bedrijven (hotspots) het gesprek aangegaan over de mogelijkheden tot vermindering van verlichting.

“Energiebesparing bij bedrijven zorgt voor de helft van de doelstellingen uit het Energieakkoord.”

“Het Energie Prestatie Keurmerk helpt bedrijven werk te maken van energiebesparing.”

Andere acties

In samenspraak met de provincie, het Ministerie van I&M en de VNG is een projectplan energiebesparing opgesteld. Dit projectplan is, na bestuurlijke instemming door RUD IJsselland, op 17 april 2015 goedgekeurd door de VNG. Het projectplan gaat door op de ingeslagen weg van het huidige Kennispunt Energie & Duurzaamheid.

Het Kennispunt heeft daarnaast deelgenomen aan een tweetal pilot-onderzoeken naar een in te voeren Energie Prestatie Keurmerk (EPK). Het invoeren van een EPK is een voornemen van de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO).

Een andere belangrijke ontwikkeling was het invoeren van de Energy Efficiency Directive (EED) richtlijn. Deze regeling verplichtte veel ondernemingen voor 5 december 2015 een energiebesparingsonderzoek (energie-audit) op te laten stellen, die om de vier jaar opnieuw moet worden uitgevoerd. Er zijn veel vragen en onduidelijkheden bij gemeenten en hun omgevingsdiensten over de EED-richtlijn. In IJsselland ligt de coördinatie van de werkzaamheden in het kader van de EED-richtlijn bij Kennispunt Energie & Duurzaamheid.

Informatievoorziening RUD IJsselland

Het streven van de RUD IJsselland is om goede VTH-diensten te leveren aan burgers en bedrijven. Goede dienstverlening verloopt waar mogelijk digitaal, volgens een voor de klant herkenbaar en te volgen (gestandaardiseerd) proces, zonder dat de klant van het kastje naar de muur wordt gestuurd. Voor de klant moet het niet uitmaken of bijvoorbeeld een vergunningaanvraag bij de gemeente, de provincie, de RUD-IJsselland of meerdere partners tegelijk in behandeling is.

In IJsselland hebben we ons gerealiseerd dat dit alleen kan als de samenwerkende partners beschikken over dezelfde informatie over de zaken waar we mee bezig zijn. Medewerkers moeten waar ze ook zijn, kunnen beschikken over die informatie, in een vorm die het beste past bij de werkplek van dat moment. Dat kan zijn een ICT werkplek van een partner, thuis op de eigen PC of op locatie bij de klant met bijvoorbeeld een tablet. Hoe kun je dit nu beter regelen dan met zoveel mogelijk partners gebruik maken van hetzelfde systeem.

Deze basisgedachten is in 2015 uitgewerkt in een concreet investeringsvoorstel en bijbehorend projectplan. Er is gestart met de "milieu"-dienstverlening. Dus de medewerkers die met deze milieutaken belast zijn, zullen als eerste gaan werken met de nieuwe applicatie. Dit moet gerealiseerd zijn voordat de medewerkers in dienst komen bij de Omgevingsdienst

IJsselland. Daarna zullen volgtijdelijk alle partners die dat willen al hun VTH dienstverlening onderbrengen in de nieuwe applicatie. Die applicatie wordt geselecteerd via een Europese aanbesteding. De verwachting is dat het systeem eind 2016/begin 2017 wordt geïntroduceerd bij de eerste groep medewerkers. Uiterlijk eind 2017 zal er een werkend ICT-systeem zijn voor alle milieu-medewerkers.

“Een goede informatievoorziening is de basis voor goed werk.”

“Bewustwording en terugdringen misbruik, dat is onze missie”

Kennispunt Drank en Horeca

Een dampende feesttent binnenstappen om daar dronken jongeren de les te lezen: voor het kennispunt Drank en Horeca blijkt het niet altijd even eenvoudig om daarvoor voldoende mensen te vinden.

Toch beschikt het kennispunt over dergelijke mensen, die bovendien in een soepel proces opereren. Daarmee draaide dit kennispunt in

2015 voor het eerst op volle toeren. Wel zal het aandacht blijven vragen om gekwalificeerde personen in te kunnen zetten. Dat dit moeilijk is, komt doordat deze toezichthouders naast BOA domein 1 ook specifieke kennis over de drank- en horecawet moeten hebben. Verder zitten niet alle toezichthouders erop te wachten om middenin de nacht dronken mensen aan te spreken, met bijvoorbeeld agressie als risico.

Dat dit het voornaamste heikele punt is, bevestigt dat vooral veel goed gaat bij kennispunt Drank en Horeca. Zo werden bijna alle 390 geplande controles in 2015 ook daadwerkelijk uitgevoerd. Door capaciteit en kwaliteit te bundelen hoopt het kennispunt, waarin Dalfsen, Steenwijkerland, Kampen, Olst-Wijhe, Raalte, Staphorst en Zwolle samenwerken, bewustwording rondom alcoholgebruik bij jongeren en ondernemers te stimuleren, en het terugdringen ervan onder jongeren te realiseren.

Ontwikkelingen in 2015

In het jaarplan 2015 zijn een aantal doelen geformuleerd, die betrekking hebben op de (maatschappelijke) doelen, de informatievoorziening, op processen en op de doorontwikkeling van kennispunten, het MT en ook van medewerkers. De tools die nodig zijn om het planningsproces vorm te geven zijn verder uitgebouwd, daarmee verloopt de planning van medewerkers vloeiender.

Doelstellingen jaarplan 2015

- Instrumentarium/tools zijn verbeterd
- Primaire processen geharmoniseerd
- Doorontwikkeling kennispunten
- ICT: gelijke inrichting bij alle partners
- Doorontwikkeling medewerkers
- Start gemaakt met output
- Concrete stappen informatie-gestuurde handhaving

Harmonisatie processen

Met z'n allen in één informatie-systeem werken zonder dat processen op elkaar zijn afgestemd is niet werkbaar. Maar, een dergelijk systeem voor een adequate uitwisseling van medewerkers, werkplanning, sturing en kwaliteitsborging naar de toekomst is wel erg noodzakelijk. Er is een start gemaakt met het harmoniseren en uniformeren van de VTH-processen, in 2016 wordt dit verder opgepakt.

Toezicht proces RUD

Lean processen

Eén van de processen is het onderling (financieel) verrekenen van de dienstverlening, het vereffenen. Onder begeleiding van de gemeente Olst-Wijhe is het traject doorlopen en vervolgens sterk vereenvoudigd.

Kwaliteit medewerkers

Er zijn landelijke kwaliteitscriteria opgesteld waaraan medewerkers moeten voldoen. In deze criteria zijn eisen opgenomen over opleiding, werkervaring en vlieguren. Op basis van de ingevulde EVP's (ervaringsprofielen) is in 2015 met een eerste aanzet voor een opleidingsplan gestart en is de RUD Academie in het leven geroepen. De gemeente Staphorst is gastheer van de RUD Academie.

Doorontwikkeling

Doorontwikkeling is geen toverwoord, zeker niet voor een organisatie die in de kinderschoenen staat. De samenwerking binnen het netwerk is tot uitdrukking gekomen in een managementnotitie "doorontwikkeling RUD". Hierin zijn afspraken gemaakt over de onderwerpen zoals hierboven en elders in het jaarverslag beschreven, is een verantwoordelijke manager "aangewezen" en zijn er tenslotte goede afspraken gemaakt voor resultaten voor bijvoorbeeld de planning van de uitwisseling, de tools, de uniformering van processen en de doorontwikkeling van kennispunten.

Ketentoezicht en informatiegestuurde handhaving

Efficiënt en effectief toezicht vraagt om onderbouwde keuzes. Doen we de juiste dingen? Vallen we de goedwillenden minder lastig, waardoor bedrijven en/of activiteiten die écht risicovol zijn en aandacht nodig hebben krijgen waar ze “recht” op hebben? Houden we daarbij rekening met alle (milieu) risico's of kijken we alleen naar ons eigen werkveld? Met (proactieve) analyse van informatie ontstaan er kansen om samen de beste keuzes te maken.

In 2015 zijn concrete stappen gezet in de doorontwikkeling van risico- en informatiegestuurde handhaving. Door informatie te verzamelen, te delen en te analyseren zijn een aantal casussen opgepakt die anders wellicht niet in beeld waren geweest. Dat komt enerzijds door het feit dat de RUD niet altijd over de juiste informatie beschikte en anderzijds doordat

er hoofdzakelijk wordt gewerkt met een “statische” planning. Wat inhoudt dat wanneer een bedrijf of activiteit al is gecontroleerd, er verder in het jaar minder aandacht voor het bedrijf en haar activiteiten is. Dit brengt het risico met zich mee dat bepaalde signalen niet worden gezien of opgepakt. Want wat je niet weet, zie je niet. Door de huidige informatieuitwisseling met onze externe partners (bv. politie, andere omgevingsdiensten, het Openbaar Ministerie) zijn dit jaar enkele niet-nalevers nader onderzocht. Het is een kleine stap in de goede richting, die in de toekomst verder zal worden ontwikkeld en uitgebouwd.

Barrièremodel

Informatiegestuurde handhaving vraagt ook om verandering van werkprocessen en gedrag. Om die veranderingen te steunen en de samenwerking te versterken heeft IJsselLand samen met Twente en de Gelderse partners in 2015 een

Een barrièremodel is een manier om te bepalen welke barrières veiligheidspartners kunnen opwerpen tegen criminele activiteiten.

barrièremodel ontwikkeld ten behoeve van vergunningverlening, toezicht en handhaving voor de keten van de co-vergisting. Als basis voor dit barrièremodel is gebruik gemaakt van de in 2014 gemaakte tactische analyse co-vergisting.

Het gehele proces (keten) is in kaart gebracht en per onderdeel is aangegeven welke partner een mogelijkheid heeft om in te grijpen.

Het model helpt betrokken organisaties om per productiefase te beoordelen waar het grootste risico zit om een barrière op te werpen. Maar het geeft hen ook handvatten om partners te informeren en aan te spreken op hun rol.

Co-vergisting: is een proces waarbij 'groene' energie wordt opgewekt uit het vergisten van minimaal 50% dierlijke mest en maximaal 50% van een ander organisch product. In een co-vergister mogen, naast mest, alleen specifieke organische producten worden verwerkt.

Keten

Ketenprojecten zijn projecten waarbij meerdere partijen zijn betrokken. Denk hierbij aan de externe partners zoals de politie, brandweer en dergelijke. Bepaalde onderwerpen

(bijvoorbeeld asbestverwijdering, co-vergisting en grondstromen) lenen zich voor een dergelijke integrale aanpak.

Ketenprojecten zijn afhankelijk van het uitwisselen van informatie en het delen van kennis en zijn een duidelijk zichtbaar resultaat van risico- en informatiegestuurde handhaving. In 2015 is de balans opgemaakt van het ketenproject 'grondstromen'. Door toezichtresultaten te verrijken met externe informatiebronnen is er een completer beeld ontstaan van het naleefgedrag in de keten van grondstromen. Dit heeft geleid tot een advies voor nader onderzoek bij een aantal bedrijven.

Om het zicht en toezicht op grondstromen te verbeteren is er in 2015 overgegaan tot de aanschaf van een digitaal systeem, Partijregistratie. Op basis van de verkregen informatie kan o.a. geanalyseerd worden welke partijen het volume van het

Grondstromen: het ontgraven, bestemmen, opslaan, vervoeren en storten van grond. Hiervoor gelden wettelijke regels om te voorkomen dat de bodem (verder) verontreinigd raakt.

bodemkwaliteitsbewijs overschrijden, welke transporten verdacht zijn en welke actoren hierbij betrokken zijn. Eind 2015 heeft een evaluatie van dit systeem plaatsgevonden. De resultaten daarvan worden gebruikt voor de verbetering van dit registratiesysteem. Een bruikbare stap richting informatiegestuurde handhaving.

Cijfers 2015

De cijfers zijn opgebouwd naar de kerntaken en de producten van de RUD die beschreven staan in de PDC 4.0:

- Vergunningverlening
- Toezicht
- Specialistische taken

Casemanagement is belegd bij de partners zelf. Hiervoor is gekozen omdat in deze werksoort ook vaak een grote bouwen en RO-component zit. De cijfers van casemanagement zijn dan ook niet opgenomen.

Het werk van de RUD omvat zowel het binnen het netwerk uitgewisselde werk als het werk dat door de partner zelf wordt uitgevoerd. De verhouding uitgewisseld/zelf is ongeveer 14% : 86%.

RUD totaal

2015	planning	uitgevoerd	% behaald van planning
	producten	producten	
Vergunningverlening	1.676	1.794	107%
Toezicht	2.943	2.942	100%
Specialistische taken	6.866	3.915	57%

tabel 1: Planning en uitvoering 2015

Tabel 1 geeft een totaal beeld van de RUD weer. Het beeld van de specialistische taken is vertekend, doordat er niet op een vergelijkbare manier is geregistreerd. Het specialistische werk is tevens afhankelijk van het aantal vragen dat vanuit vergunningverlening of

toezicht wordt gesteld. Het werk van vergunningverlening en toezicht is uitgevoerd volgens de planning. Daarbij wordt aangenomen dat het specialistische werk ook conform planning is uitgevoerd omdat dit werk aangestuurd wordt vanuit vergunningverlening en toezicht.

De RUD in cijfers

Als gekeken wordt naar de kwalitatieve cijfers zien we dat 49% van de periodieke controles resulteert in een hercontrole. 19% van de hercontroles resulteert in een handhavingzaak en daarvan resulteert 18% vervolgens in een dwangsom. Uiteindelijk is in 2015 vier maal bestuursdwang uitgevoerd. Op hoofdproductniveau levert dit de volgende resultaten op:

Uitwisseling

Het werk van de RUD bestaat deels uit opdrachten in de eigen organisatie en deels uit opdrachten voor een andere partner. In tabel 3 is goed te lezen dat de uitwisseling het grootst is bij toezichtsproducten. Procentueel zit de uitwisseling gemiddeld op 14%, voor toezichtstaken is dat 29%.

RUD totaal

2015	Verleend	Geweigerd	Hercontrole	Voornemen van last onder dwangsom	Dwangsom	Bestuursdwang
Vergunningverlening	1.277	3				
Toezicht			1.453	278	49	4
Specialistische taken						

Tabel 2: Cijfers vergunningverlening en toezicht

2015	Uitgewisseld werk	
	producten	uren
Vergunningverlening	72	3.072
Toezicht	858	10.786
Specialistische taken	297	2.576

Tabel 3: Uitwisseling in producten en uren

Groei van het netwerk

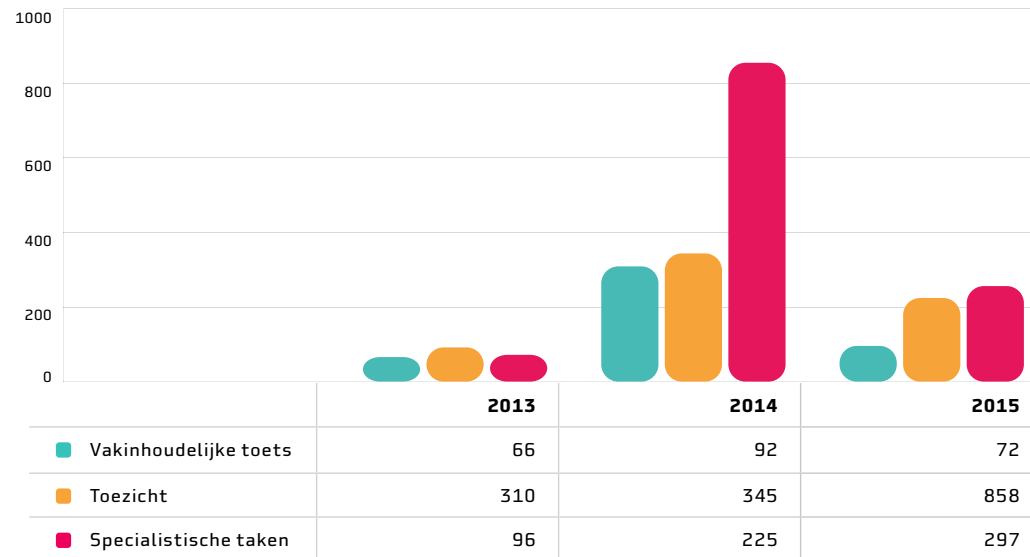
Ten opzichte van 2014 is het uitwisselen van producten met 46% gestegen.

Afgezet tegen het aantal uren is dat een groei van 23%.

Dit verschil is te verklaren door de vernieuwde systematiek van uitwisselen. Het complexe werk wordt vaker door de partner zelf uitgevoerd en het eenvoudigere werk eerder in het netwerk.

De reden hiervoor is dat bij een tekort aan capaciteit op het eenvoudige werk relatief gemakkelijk ingehuurd kan worden en dat het complexe en meer risicovolle werk zo veel mogelijk door 'eigen' medewerkers van de RUD wordt uitgevoerd.

Opdrachten aan het netwerk

Uren werk aan het netwerk

